

Tlačová správa k výstave:

Zadná projekcia

Autor: Roman Gajdoš

Kurátor: Miroslav Zajac

Miesto konania výstavy:

Galéria mladých - Nitrianska galéria

Župné námestie 3, 949 01 Nitra

Vernisáž: štvrtok, 10. mája 2012 o 17:00

Po vernisáži Vás pozývame na *afterpARTy*, neformálnu diskusiu s autorom a kurátorom. Vstup voľný!

Výstava potrvá do 24. júna 2012

www.nitrianskagaleria.sk

Predstavený výstavný projekt mladého konceptuálneho umelca, maliara Romana Gajdoša je čitateľný vo viacerých úrovniach vytvárajúcich ucelený obraz. Pri skladaní obrazov sa pohráva s možnosťami divákovho nazerania na obraz, jeho skladbu, formálnu informáciu a možnosti interpretácie pri premietnutí zväčša dvojíc jeho paralelných obrazov v mysli vnímateľa. Tieto vyskladá ako fragmenty reality, ktoré sa dodatočne kompletujú na neutrálnom pozadí virtuálneho obrazu ako pri filmových trikoch.

Zo zadnej projekcie sa vo filmovom priemysle vyvinul termín klúčovanie, ktorým sa zvykne označovať postup, počas ktorého je na modrom alebo zelenom pozadí snímaná zväčša figurálna akcia a samotné pozadie je následne nahradené digitálnym obrazom. V cykle vystavených maliieb s rovnakým názvom sa pre umelca stal tento postprodukčný postup klúčovou metaforou, nosným pilierom obrazového myslenia.

V malbách abstrahuje geometrické detaily, napr. väčšie a menšie segmenty monochromatickej Rubikovej kocky. Tieto sa objavujú na signálnom zelenom pozadí obrazového poľa, sú parafrázou akéhokoľvek biologického, sociálneho alebo inštitucionálneho systému a zároveň odkazujú k spomínanej manipulačnej a brikolážovej tvorbe obrazov pomocou zadnej projekcie. Gajdoš vo svojich malbách vytvára metaforu systému, ktorý je vďaka redukovanej farebnosti nefunkčný a zbytočný. Zelené pozadie, namaľované efektným zeleným emailom, odkazujúce k filmovým trikom tak zároveň predpokladá akúsi ďalšiu akciu, ktorá však nenastáva, ale naopak zostáva zamrznutá (pauznutá) v statickej monochromatickej kompozícii pozadia a situačných fragmentov.

Kým výtvarný jazyk geometrie je vo všeobecnosti spájaný s redukovanou vizualitou a vo svojom klasickom chápaní predstavuje poriadok a obrazový režim so špecifickou gramatikou, vo vystavených malbách je tento druh myslenia systematicky atakovaný významovými a vizuálnymi skúsenosťami. Opakovanie a radenie, základné znaky geometrického uvažovania, sú v tomto prípade nahradené novými verziami, akými sú nedokonalými kópiami, ktoré na jednej strane odkazujú k obsahovej vyprázdnenosti, na strane druhej komentujú neschopnosť analyzovať a sústrediť sa na jednu vec – tekutý modus pozornosti, neustála potreba overovania vo svete, kde nikto ničomu neverí. Kombinácia a nestálosť rukopisov v rámci jednej obrazovej plochy spektakulárnym spôsobom ilustruje rozptýlenú pozornosť, pričom oporou sú iba viditeľné, schematické obrysy v podobe kontúrových línií. Tie podčiarkujú umelosť tejto vizuality a zároveň diváka odkazujú ku komiksovej ikonografii.

Vystavené diela sú priamym pokračovaním doterajšieho autorovho snaženia, ktorý sa v súčasnej polohe pokúša o postupné vyprázdňovanie maliarskeho poľa – obrazová skladba sa stáva znakovo neprehľadná, či už použitím detailu, kompozičným vyposúvaním, deformáciou, negatív – pozitív videním reality, zmenou rukopisu alebo farebnou redukciami. R. Gajdoš tak vytvoril metaforu určitého systému posunutú do roviny, ktorá bráni preniknutiu do tohto systému.